

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૫] ૨ એસ.સી.આર. ૧૬

રાજસ્થાન રાજ્ય

વિરુદ્ધ

સલમાન સલીમ ખાન

(ક્રિમિનલ અપીલ ૮૩ / ૨૦૧૫)

૧૪ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫

[સુધાંશુ જ્યોતિ મુખૌપાધ્યાય અને આદર્શ કુમાર ગોયલ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩: કલમ ૩૯૭- વાઇલ્ડ લાઇફ

પ્રોટેક્શન એક્ટની કલમ ૫૧ હેઠળ સામાવાળાની ૫ વર્ષની જેલની સજા -
રિવિઝન પર હાઇકોર્ટે વિદેશ પ્રવાસ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે સજા સ્થગિત
કરી - સજાના હુકમના કારણે યુ.કે. સત્તાવાળાઓ દ્વારા વિઝા નકારવામાં
આવ્યા - સજાના હુકમને સ્થગિત કરવા માટેની અરજ - હાઇકોર્ટ દ્વારા મંજૂર
કરવામાં આવેલ - તેની સામે પડકાર - ઠેરવવામાં આવ્યું કે: જો સજાનો
હુકમ કોઈપણ રીતે સામાવાળા માટે અપરિવર્તનીય પરિણામો અથવા
અન્યાયનું કારણ બનતો હોય, તો કોર્ટ માટે તેના પર વિચાર કરવો ખુલ્લો છે
- હાઇકોર્ટ દ્વારા વાઇગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે આવું કોઈ કારણ
દર્શાવવામાં આવ્યું ન હતું - મેટર નવેસરથી નક્કી કરવા માટે હાઇકોર્ટને
પરત મોકલવામાં આવી.

અપીલનો નિકાલ કરતા અને મેટરને હાઇકોર્ટમાં પરત મોકલતા, કોર્ટે

ઠરાવેલ કે:

૧. હાઇકોર્ટે સજાના હુકમને મુખ્યત્વે એ કારણોસર સ્થગિત રાખ્યો હતો કે સજા સામાવાળાના વિદેશ પ્રવાસના માર્ગમાં અવરોધરૂપ હતી જેનું પરિણામ તેને વિદેશ જવાની પરવાનગી આપતા હુકમને નકારવા સમાન છે. જો કોઈ વિદેશી દેશના સત્તાવાળાઓ સદર દેશની મુલાકાત લેવાની પરવાનગી એ કારણોસર ન આપતા હોય કે સામાવાળાને ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને ભારતીય કાયદા હેઠળ પાંચ વર્ષની જેલની સજા ફટકારવામાં આવી છે, તો સદર હુકમ સજાના હુકમને સ્થગિત કરવાનું કારણ બની શકે નહીં. જો સજાનો હુકમ કોઈપણ રીતે સામાવાળા માટે અપરિવર્તનીય પરિણામો અથવા અન્યાયનું કારણ બનતો હોય, તો કોર્ટ માટે તેના પર વિચાર કરવાનો માર્ગ ખુલ્લો હતો. જો કોર્ટ એવા ચોક્કસ નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે આરોપીને અપરિવર્તનીય પરિણામો/અન્યાય થશે જે પુનઃસ્થાપિત કરી શકાશે નહીં, તો સજાને સ્થગિત કરવી તે કોર્ટના કાર્યક્ષેત્રમાં હતું. વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે હાઇકોર્ટ દ્વારા આવું કોઈ કારણ

દર્શાવવામાં આવ્યું ન હતું. વધુમાં, હવે એક વર્ષથી વધુ સમય વીતી ગયો છે અને એવું સૂચવવા માટેનું કોઈ કારણ નથી કે સામાવાળાએ કોઈ ફિલ્મ/મૂવીના વધુ શૂટિંગ માટે ફરીથી યુ.કે.ની મુલાકાત લેવાની છે.

૧૯૯૬ (૫) એસ.સી.સી. ૩૨૯: ૧૯૯૬ (૩) સપ્લિમેન્ટરી એસ.સી.આર. ૫૭૨ માં સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ વિરુદ્ધ એ. જગન્નાથન; ૨૦૦૭ (૧) એસ.સી.સી. ૬૭૩: ૨૦૦૬ (૮) સપ્લિમેન્ટરી એસ.સી.આર. ૧૧૫૬ માં રવિકાંત એસ. પાટીલ વિરુદ્ધ સર્વભૌમ એસ. બાગલી પર આધાર રાખવામાં આવેલ.

કેસ લો સંદર્ભ:

૧૯૯૬ (૩) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૫૭૨ રિલાયડ ઓન. પેરા ૯

૨૦૦૬ (૮) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૧૧૫૬ રિલાયડ ઓન. પેરા ૧૦

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ડિક્શન: ક્રિમિનલ અપીલ ૮૩ / ૨૦૧૫

જોધપુર ખાતેની રાજસ્થાન હાઇકોર્ટની સીંગલ બેન્ચ અને કિમિનલ રિવિઝન પિટિશન નંબર ૯૦૫/૨૦૦૭ માં સીંગલ બેન્ચ કિમિનલ પરચુરણ અરજી નંબર ૭૧૮/૨૦૧૩ ના તારીખ ૧૨/૧૧/૨૦૧૩ ના ચુકાદા અને હુકમ પરથી.

અપીલકર્તા તરફે વી. પ્રકાશ, એસ. એસ. શમશેરી, એ.એ.જી., વરુણ પુનિયા, હર્ષવર્ધન રાઠોડ, ખુશ્બૂ અરોરા, ઈશુ પ્રયાસ, રુચિ કોહલી.

સામાવાળા તરફે સિદ્ધાર્થ લુથરા, અર્જુન હરકૌલી, બલબીર સિંહ, ઉદિતા સિંહ, અંગદ સિંહ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ સુધાંશુ જ્યોતિ મુખૌપાધ્યાય દ્વારા આપવામાં આવેલ.

૧. પરવાનગી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨. આ અપીલ રાજ્ય સરકાર દ્વારા જોધપુર ખાતેની રાજસ્થાન હાઇકોર્ટ દ્વારા સીંગલ બેન્ચ ક્રિમિનલ રિવિઝન પિટિશન નંબર ૯૦૫/૨૦૦૭ માં સીંગલ બેન્ચ ક્રિમિનલ પરચુરણ અરજી નં. ૭૧૮/૨૦૧૩ માં પસાર કરાયેલ અંતિમ ચુકાદા અને હુકમ તારીખ ૧૨/૧૧/૨૦૧૩ વિરુદ્ધ દાખલ કરેલ છે. વાદગ્રસ્ત ચુકાદા દ્વારા, હાઇકોર્ટે રિવિઝન પિટિશનના પડતર સમય દરમિયાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૦/૦૪/૨૦૦૬ ના સજાના હુકમને સ્થગિત કરવાની અરજ એ કારણોસર મંજૂર કરી હતી કે સજાનો હુકમ સામાવાળાના વિદેશ પ્રવાસના માર્ગમાં અવરોધ આવી રહ્યો છે.

૩. હાલના કેસની હકીકતો નીચે મુજબ છે:—

આઈ.પી.સી. ની કલમ ૧૪૭, ૧૪૮ અને ૧૪૯ તથા વાઇલ્ડ લાઇફ (પ્રોટેક્શન એક્ટ), ૧૯૭૨ ની કલમ ૯, ૩૯, ૫૧ અને ૫૨ તથા આર્મ્સ

એક્ટની કલમ ૨૭ હેઠળ કાઈમ નં. આઈ.આર. નં. ૧૬૩ /૧૯૯૮ સામાવાળા વિરુદ્ધ નોંધવામાં આવ્યો હતો, જેના અનુસંધાને સામાવાળાની ૧૨/૧૦/૧૯૯૮ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, ક્રિમિનલ કેસ ૨૦૬/૧૯૯૯ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, જોધપુર દ્વારા તારીખ ૧૦/૦૪/૨૦૦૬ ના હુકમથી સામાવાળાને વાઇલ્ડ લાઇફ (પ્રોટેક્શન એક્ટ), ૧૯૭૨ ની કલમ ૫૧ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તેને પાંચ વર્ષની સાદી કેદની સજા અને રૂ. ૨૫,૦૦૦/- નો દંડ અને દંડ ન ભરે તો વધુ ૩ મહિનાની સાદી કેદની સજા ફટકારી હતી.

સજા અને દોષિત ઠેરવવાના સદર હુકમથી નારાજ થઈને, સામાવાળાએ ડિસ્ટ્રિક્ટ એન્ડ સેશન્સ જજ, જોધપુર સમક્ષ ક્રિમિનલ અપીલ ૫૦/૨૦૦૬ દાખલ કરેલ હતી, જે તારીખ ૨૪/૦૮/૨૦૦૭ ના હુકમથી રદ કરવામાં આવી હતી.

ત્યારબાદ, સામાવાળાએ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૯૭ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪૦૧ હેઠળ રાજસ્થાન હાઇકોર્ટ સમક્ષ ક્રિમિનલ રિવિઝન પિટિશન ૯૦૫/૨૦૦૭ દાખલ કરેલ. હાઇકોર્ટે તારીખ ૩૧/૦૮/૨૦૦૭ ના વિગતવાર અને સકારણ હુકમ દ્વારા સામાવાળાની સજા સ્થગિત કરી હતી અને તેને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૯૧(૧) હેઠળ અન્ય બાબતોની સાથે સાથે એવા પ્રતિબંધો સાથે જામીન આપ્યા હતા કે સામાવાળા કોર્ટની પૂર્વ પરવાનગી વિના દેશની હદ છોડશે નહીં.

શરૂઆતમાં, સામાવાળાએ તેની વ્યાવસાયિક વ્યસ્તતાના સંબંધમાં વિદેશ પ્રવાસ કરવા માટે અસંખ્ય પ્રસંગોએ કોર્ટની પરવાનગી માંગેલી હતી, જેમાં નિર્માતા અને દિગ્દર્શકની જરૂરિયાત મુજબ ફિલ્મો/જાહેરાતો/શોના શૂટિંગનો સમાવેશ થતો હતો. ત્યારબાદ, લગભગ ૩.૫ વર્ષના સમયગાળા પછી, સામાવાળાએ તારીખ ૩૧/૦૮/૨૦૦૭ ના હુકમમાં એ હદ સુધી સુધારા માટે અરજી કરી હતી કે સામાવાળાને કોર્ટની પરવાનગી વિના વિદેશ

પ્રવાસ કરવાની છૂટ આપવામાં આવે. હાઇકોર્ટે તારીખ ૨૧/૦૨/૨૦૧૧ ના હુકમ દ્વારા અરજ મંજૂર કરી હતી.

દરમિયાન, સામાવાળાએ યુનાઇટેડ કિંગડમ વિઝા માટે અરજી કરી હતી જે યુ.કે. બોર્ડર એજન્સી હોમ ઓફિસ દ્વારા એ કારણોસર નકારી કાઢવામાં આવી હતી કે અરજી એન્ટ્રી ક્લિયરન્સ આપવા અથવા યુ.કે.માં પ્રવેશવા માટે નિર્ધારિત માપદંડોને સંતોષતી નથી, ખાસ કરીને હાઇકોર્ટના ૩૯૫ ના પેરાગ્રાફ ૩૨૦(૨) (બી) માં નિર્ધારિત યુ.કે. ઇમિગ્રેશન નિયમોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે જો કોઈ અરજદારને એવા ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હોય જેના માટે તેને ઓછામાં ઓછી ૪ વર્ષની જેલની સજા કરવામાં આવી હોય તો યુ.કે.માં પ્રવેશ ક્લિયરન્સ આપવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ. સામાવાળાએ યુ.કે. સત્તાવાળાઓ દ્વારા વિઝાના ઇનકારથી નારાજ થઈને, વહીવટી રિવ્યુ માટે અરજી કરી હતી જે ૨૦/૦૮/૨૦૧૩ ના રોજ એ કારણોસર નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જે નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત છે:

"માનદ કાનૂની સલાહકારોએ આ કેસમાં રજૂ કરવામાં આવેલી તમામ માહિતીની સમીક્ષા કરી છે અને તેમની સલાહ એ છે કે રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ પરથી, ભારતીય અદાલતોએ માત્ર ૫ વર્ષની સજાના અમલને સ્થગિત કર્યો છે.

આ કાનૂની સલાહના આધારે, અમારો અભિપ્રાય છે કે અંતિમ કોર્ટ સુનાવણી બાકી હોય ત્યાં સુધી સજાના અમલને સ્થગિત કરવાથી એ હકીકતમાં કોઈ ફેરફાર કે અસર થતી નથી કે તમને ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને ભારતીય કાયદા હેઠળ ૫ વર્ષની જેલની સજા કરવામાં આવી છે.

માત્ર સજાના અમલને સ્થગિત કરવામાં આવ્યો હોવાથી તમારી અરજીને નકારવાનો અમારો પ્રારંભિક નિર્ણય સાચો હતો અને અમારા ઇમિગ્રેશન નિયમો અને ગુનાહિત સજા અંગેના માર્ગદર્શનને અનુરૂપ

હતો. તેથી હું હાઈકોર્ટના ૩૯૫ ના પેરાગ્રાફ ૩૨૦ (૨) (બી) હેઠળ

એન્ટ્રી ક્લિયરન્સ નકારવાના નિર્ણયને યથાવત રાખું છું."

આ પૃષ્ઠભૂમિ પર, સામાવાળાએ સીંગલ બેન્ચ. ક્રિમિનલ રિવિઝન પિટિશન ૯૦૫/૨૦૦૭ માં ક્રિમિનલ મિસેલેનિયસ એપ્લિકેશન ૭૧૮/૨૦૧૩ દાખલ કરીને સજાના હુકમને સ્થગિત કરવાની અરજ કરી હતી અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદા દ્વારા તે મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમની ચોકસાઈને અપીલકર્તા દ્વારા નીચેના કારણોસર પડકારવામાં આવેલ છે:

(૧) સજાના સ્થગિતની અસર માત્ર સજાની કાર્યકારી અસરને દૂર કરે

છે પરંતુ સજા એક હકીકત તરીકે ઉલટાવવામાં આવે અને

નિર્દોષ છૂટકારો ન થાય ત્યાં સુધી અસ્તિત્વમાં રહે છે અને તેથી

સજાની હકીકત પર ચુ.કે. સત્તાવાળાઓ દ્વારા વિઝાનો ઇનકાર

સજાના સ્થગિત દ્વારા કોઈ પણ રીતે બદલાશે નહીં કારણ કે તે રાજસ્થાન હાઈકોર્ટના કાર્યક્ષેત્રની બહાર હોવાથી સદર સત્તાધિકારી પર બંધનકર્તા નથી.

(૨) સજા પર સંપૂર્ણ રોક હોઈ શકે નહીં પરંતુ ચોક્કસ હેતુ માટે સજા પર રોક હોઈ શકે છે અને તમામ હેતુઓ માટે નહીં અને તે માપદંડ મુજબ, વાદગ્રસ્ત ચુકાદો કસોટીમાં પાસ થતો નથી કારણ કે તે સજાનું સંપૂર્ણ સ્થગિત છે.

(૩) પ્રસ્તુત કેસ કોઈ અપવાદરૂપ સંજોગોમાં આવતો નથી.

અપીલકર્તાના જણાવ્યા મુજબ, સામાવાળા-આરોપી અન્ય બે ફોજદારી કેસોનો પણ તેમની સામે ચાલી રહ્યા છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પડતર છે, તેથી ખાસ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે સામાવાળા-

આરોપીએ આ સંદર્ભમાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા નિર્દેશો મુજબ ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવું પડશે.

૫. સામાવાળાના વકીલના જણાવ્યા મુજબ તારીખ ૧૨/૧૧/૨૦૧૩

નો વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ એ સકારણ હુકમ છે. સામાવાળાની સજા એ કારણોસર સ્થગિત કરવામાં આવી હતી કે સામાવાળા એક અભિનેતા છે અને તેના વ્યવસાય માટે તેને વિદેશ પ્રવાસ કરવો જરૂરી છે પરંતુ સજાનો હુકમ તેના વિદેશ પ્રવાસના માર્ગમાં આવી રહ્યો છે. આ સિવાય હાઇકોર્ટે સામાવાળાને પડેલી મુશ્કેલી પર વિચાર કર્યો અને ત્યારબાદ પડકાર હેઠળનો હુકમ પસાર કર્યો.

વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિને દોષિત ઠેરવવામાં આવે અને જો સજા સ્થગિત અથવા રોકવામાં ન આવે, તો તે તેની સજાના પરિણામે અમુક ગેરફાયદા ભોગવી શકે છે. હાલના કેસમાં, જો

સામાવાળાની સજાને સ્થગિત રાખવાની મંજૂરી આપવામાં ન આવે, તો સામાવાળાને ગંભીર નુકશાન થશે કારણ કે સદર હુકમ સામાવાળાને યુ.કે. એન્ટ્રી ક્લિયરન્સના લાગુ પડતા ધોરણોને ધ્યાનમાં રાખીને યુ.કે. વિઝા માટે વિચારણા કરવાથી પણ અટકાવશે. સજાનો હુકમ એ એન્ટ્રી ક્લિયરન્સ નકારવા માટે પૂરતું કારણ છે. તેની સામાવાળાની વ્યાવસાયિક કારકિર્દી પર ગંભીર અસરો પડશે જે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૯ (૧) (એ) અને અનુચ્છેદ ૧૯ (૧) (જી) ના શબ્દો અને ભાવનાની વિરુદ્ધ હશે જે ભારતના તમામ નાગરિકોને વાણી અને અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતા અને કોઈપણ વ્યવસાય કરવાની અથવા કોઈપણ વ્યવસાય, વેપાર કે ધંધો કરવાની સ્વતંત્રતાની ખાતરી આપે છે.

૬. અમે પક્ષકારો દ્વારા કરવામાં આવેલી પરસ્પર દલીલો પર વિચાર કર્યો છે અને રેકૉર્ડની પણ તપાસ કરી છે.

૭. સામાવાળા-આરોપીને વાઇલ્ડ લાઇફ (પ્રોટેક્શન એક્ટ), ૧૯૭૨ ની કલમ ૫૧ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે. સજાના હુકમને એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા યથાવત રાખવામાં આવ્યો હતો. તેની સામે, સામાવાળા-આરોપીએ જોધપુર, રાજસ્થાન ખાતેની રાજસ્થાન હાઇકોર્ટ સમક્ષ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૯૭ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪૦૧ હેઠળ રિવિઝન પિટિશન દાખલ કરી છે. રિવિઝન પિટિશન સુનાવણી માટે પડતર છે. શરૂઆતમાં ૩૧/૦૮/૨૦૦૭ ના રોજ રિવિઝન પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી અને હાઇકોર્ટે તેની સજા નીચેની શરતો સાથે સ્થગિત કરી હતી:

(એ) જ્યારે કોર્ટ આદેશ કરે ત્યારે આરોપીએ કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવું.

(બી) આરોપી જો તેના રહેઠાણનું સ્થળ બદલે તેમજ નવા રહેઠાણના

સ્થળના સરનામા વિશે કોર્ટને જાણ કરવી,

(સી) આરોપી/સામાવાળા કોર્ટની પૂર્વ પરવાનગી વિના દેશની

સરહદ છોડશે નહીં.

બાદમાં, હાઇકોર્ટે તારીખ ૨૧/૦૨/૨૦૧૧ ના હુકમ દ્વારા વિદેશ

જવા માટે પરવાનગી મેળવવા અંગેની શરતમાં સુધારો કર્યો

હતો.

૮. ઉપરોક્ત હકીકત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે તારીખ

૨૧/૦૨/૨૦૧૧ ના હુકમથી સજામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો ત્યારે હાઇકોર્ટે

સામાવાળાને કોર્ટની પરવાનગી વિના વિદેશ પ્રવાસ કરવા સક્ષમ બનાવવા

માટે હુકમમાં સુધારો કરવા મહેરબાની કરી હતી. સજા સ્થગિત કરવા માટેની

અરજી સામાવાળા દ્વારા યુ.કે. સત્તાવાળાઓ દ્વારા વિઝા નકારવાના કારણે

દાખલ કરવામાં આવી હતી કારણ કે સામાવાળાને ફોજદારી કેસમાં દોષિત

ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને કોર્ટે માત્ર પાંચ વર્ષની સજાના અમલને સ્થગિત

કર્ચો છે. યુ.કે. સત્તાવાળાઓનો અભિપ્રાય હતો કે કોર્ટની અંતિમ સુનાવણી બાકી હોય ત્યાં સુધી સજાના અમલને સ્થગિત કરવાથી એ હકીકતમાં કોઈ ફેરફાર કે અસર થતી નથી કે સામાવાળાને ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને ભારતીય કાયદા હેઠળ પાંચ વર્ષની જેલની સજા કરવામાં આવી છે. હાઇકોર્ટે સજાના હુકમને સ્થગિત કરવા માટે સામાવાળા દ્વારા ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૮૯ (૧) હેઠળ ફાઇલ કરેલી અરજી મંજૂર કરતી વખતે, નીચેના અવલોકન સાથે વાદગ્રસ્ત યુકાદો પસાર કર્યો હતો:

"અરજદારની રિવિઝન પિટિશન વિગતવાર હુકમ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી. અરજદારને આપવામાં આવેલી સજા સ્થગિત કરવામાં આવી હતી. સજા સ્થગિત કરવાના હુકમમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને અરજદારને દરેક વખતે કોર્ટની પરવાનગી લીધા વિના વિદેશ પ્રવાસ કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી.

સજાનો હુકમ તેના વિદેશ પ્રવાસના માર્ગમાં અવરોધ કરી રહ્યો છે જે પરિણામે તેને વિદેશ જવાની પરવાનગી આપતા હુકમને નકારવા સમાન છે. તેના વ્યવસાય માટે તેને વિદેશ પ્રવાસ કરવો જરૂરી છે. તે કોઈ જાહેર સેવક નથી અને તેને ભ્રષ્ટાચારના કોઈ આરોપો માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા નથી. એ નિર્વિવાદ છે કે અરજદારે હંમેશા વિવિધ અદાલતો દ્વારા લાદવામાં આવેલી શરતોનું પાલન કર્યું છે. તે ક્યારેય નાસી ગયો નથી અને જ્યારે પણ કોર્ટ દ્વારા જરૂર પડે ત્યારે તે હંમેશા હાજર રહ્યો છે, સિવાય કે જ્યારે મુક્તિ આપવામાં આવી હોય. તેણે કોઈપણ કોર્ટ દ્વારા લાદવામાં આવેલી કોઈપણ શરતોનું ઉલ્લંઘન કર્યું નથી.

ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, આ કોર્ટનો અભિપ્રાય છે કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી મંજૂર કરવાને પાત્ર છે."

૯. સ્ટેટ ઓફ તમિલનાડુ વિરુદ્ધ એ. જગન્નાથન, (૧૯૯૬) ૫

એસ.સી.સી. ૩૨૯ માં આ કોર્ટે ઠેરવેલ કે અપીલ/રિવિઝન પડતર હોય ત્યારે સજા અને સજાના હુકમને સ્થગિત કરવાની સત્તા ત્યારે જ વાપરી શકાય જ્યારે અપીલકર્તા/રિવિઝનકર્તાને થયેલ નુકસાન જો તે આખરે સફળ થાય ત્યારે તેને સુધારી શકાય તેમ ન હોય.

૧૦. રવિકાંત એસ. પાટીલ વિરુદ્ધ સર્વભૌમ એસ. બાગલી, (૨૦૦૭)

૧ એસ.સી.સી. ૬૭૩ માં આ કોર્ટ દ્વારા સમાન અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું. સદર કેસમાં, આ કોર્ટે ઠેરવેલ કે:

"૧૫. એ સ્પષ્ટ કરવું જરૂરી છે કે સજા પર રોક લગાવવાનો હુકમ એ નિયમ નથી પરંતુ કેસની હકીકતોને આધારે દુર્લભ કિસ્સાઓમાં અપનાવવામાં આવતો અપવાદ છે. જ્યાં સજાના અમલ પર રોક લગાવવામાં આવે છે, ત્યાં સજા કાર્યરત રહે છે. પરંતુ જ્યાં સજા પોતે

જ સ્થગિત કરવામાં આવે છે, ત્યાં તેની અસર એ થાય છે કે સજા રોકના દિવસથી કાર્યરત રહેશે નહીં. રોકનો હુકમ, ચોક્કસપણે, સજાને અસ્તિત્વમાં નથી તેવું બનાવતો નથી, પરંતુ માત્ર બિન-કાર્યરત બનાવે છે. તે ગમે તે હોય. હાલના કેસના સંદર્ભમાં, જો સજા સ્થગિત કરવામાં ન આવે તો પરિણામોનો ઉલ્લેખ કરીને ખાસ કરીને સજાના હુકમ પર રોક માંગતી અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, એટલે કે, અપીલકર્તા ચૂંટણી લડવા માટે ગેરલાયકાત પામશે. હાઇકોર્ટે ખાસ કારણો ધ્યાનમાં લીધા બાદ સજા સ્થગિત કરવાનો હુકમ કર્યો હતો. સજાના અમલ પર રોક લગાડવાને બદલે સજા પોતે જ સ્થગિત કરવામાં આવી હોવાથી, સામાવાળાની આ દલીલ સ્વીકારવી શક્ય નથી કે સજા પર રોક લાગ્યા પછી પણ સજામાંથી ઉદભવતી ગેરલાયકાત ચાલુ રહે છે."

આ કોર્ટના અન્ય નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કરતા, રવિકાંત એસ. પાટીલમાં

આ કોર્ટે વધુમાં અવલોકન કર્યું:

"૧૬.૫. આ તમામ નિર્ણયોમાં, સજાને સ્થગિત કરવાની સત્તાને માન્યતા આપતા, સાવચેતી અને સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે કે આવી સત્તાનો ઉપયોગ માત્ર અપવાદરૂપ સંજોગોમાં જ થવો જોઈએ જ્યાં સજાને સ્થગિત કરવામાં નિષ્ફળતાથી અન્યાય અને અપરિવર્તનીય પરિણામો આવશે."

૧૧. સામાવાળાના વકીલના જણાવ્યા મુજબ વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે પર્યાપ્ત કારણો છે કારણ કે જો સજા સ્થગિત કરવામાં ન આવે તો સામાવાળાને ન ભરપાઈ શકાય તેવું નુકસાન થશે. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે સામાવાળા એક અભિનેતા છે અને તેના વ્યવસાય માટે તેને વિદેશ પ્રવાસ કરવો જરૂરી છે પરંતુ સજાનો હુકમ તેના વિદેશ પ્રવાસના

માર્ગમાં આવી રહ્યો છે. જોકે વાદગ્રસ્ત યુકાદો પસાર કરતી વખતે હાઇકોર્ટે એવું કોઈ તારણ આપ્યું નથી કે જો સજા સ્થગિત કરવામાં ન આવે તો સામાવાળાને ન ભરપાઈ શકાય તેવું નુકસાન/અપરિવર્તનીય પરિણામો અથવા અન્યાય થશે. હાઇકોર્ટે સજાના હુકમને મુખ્યત્વે એ કારણોસર સ્થગિત રાખ્યો હતો કે સજા સામાવાળાના વિદેશ પ્રવાસના માર્ગમાં આવી રહી છે જે પરિણામે તેને વિદેશ જવાની પરવાનગી આપતા હુકમને નકારવા સમાન છે.

૧૨. જો કોઈ વિદેશી દેશ સદર દેશની મુલાકાત લેવાની પરવાનગી એ કારણોસર ન આપતું હોય કે સામાવાળાને ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે અને ભારતીય કાયદા હેઠળ પાંચ વર્ષની જેલની સજા ફટકારવામાં આવી છે, તો સદર હુકમ સજાના હુકમને સ્થગિત કરવાનું કારણ બની શકે નહીં. જો સજાનો હુકમ કોઈપણ રીતે સામાવાળા માટે અપરિવર્તનીય પરિણામો અથવા અન્યાયનું કારણ બનતો હોય, તો કોર્ટ માટે તેના પર વિચાર કરવા માટે સ્વતંત્ર છે. જો કોર્ટ એવા ચોક્કસ નિષ્કર્ષ પર આવે છે કે

આરોપીને અપરિવર્તનીય પરિણામો/અન્યાય થશે જે પુનઃસ્થાપિત કરી શકાશે નહીં, તો સજાને સ્થગિત કરવી તે કોર્ટના કાર્યક્ષેત્રમાં હતું. વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતી વખતે હાઇકોર્ટ દ્વારા આવું કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી. વધુમાં, અમે જોયું કે હવે એક વર્ષથી વધુ સમય વીતી ગયો છે અને સામાવાળાએ કોઈ ફિલ્મ/મૂવીના વધુ શૂટિંગ માટે ફરીથી યુ.કે.ની મુલાકાત લેવાની છે તેવું સૂચવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી.

૧૩. ઉપરોક્ત કારણોસર, અમે જોધપુર ખાતેની રાજસ્થાન હાઇકોર્ટ દ્વારા સીનગલ બેન્ચ. ક્રિમિનલ રિવિઝન પિટિશન ૯૦૫/૨૦૦૭ માં સીંગલ બેન્ચ. ક્રિમિનલ પરચુરણ અરજી ૭૧૮/૨૦૧૩ માં પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૨/૧૧/૨૦૧૩ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમને રદ કરીએ છીએ અને મેટર નવેસરથી નક્કી કરવા માટે હાઇકોર્ટને પરત મોકલીએ છીએ. સામાવાળા માટે એ દર્શાવવા માટેની તક રહેશે કે જો સજાનો હુકમ સ્થગિત કરવામાં ન આવે તો તેનાથી તેને અપરિવર્તનીય પરિણામો/અન્યાય થશે

જેને જો તે આખરે સફળ થાય તો તેને સુધારી શકાશે નહીં. રાજ્ય સરકાર માટે એવી દલીલ પર આવી અરજનો વાંધો લેવાની તક રહેશે કે સજા સ્થગિત ન કરવાથી સામાવાળાને કોઈ અપરિવર્તનીય પરિણામો અથવા અન્યાય થશે નહીં અને જો તે આખરે સફળ થાય તો તેને સુધારી શકાય છે.

૧૪. અપીલનો નિકાલ ઉપરોક્ત અવલોકનો સાથે કરવામાં આવે છે.

અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવેલ અને

મેટર હાઇકોર્ટમાં પરત મોકલવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.